

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVING

BOSETTINGSSPOR

DYRE NORDRE 93/33
RYGGE KOMMUNE, ØSTFOLD
ANNE E. SKULLERUD

Luftfoto Ryggeheimen, utgravingsområdet ses t.v. i forgrunnen, Moss by bak i bildet. Foto: Øystein S. Paulsen, Luftforsvaret.

Gårds-/ bruksnavn Dyre nordre	G.nr./ b.nr. 93/33
Kommune Rygge	Fylke Østfold
Saksnavn Ryggeheimen	Kulturminnetype Bosettingsspor
Saksnummer (arkivnr. Kulturhistorisk museum) 06/13160	Tiltakskode/ prosjektkode 765065
Eier/ bruker, adresse Larkollenveien 9, 1570 Dilling	Tiltakshaver Rygge kommune, Eiendomsforvaltningen
Tidsrom for utgravning 1. -14. november 2006	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum
ØK-kart CN 033-5-2	ØK-koordinater CN 033-5-2
A-nr. 2006/309	C.nr. C55761/1-24
ID-nr (Askeladden) 100814	Negativnr. (Kulturhistorisk museum) Cf. 33224-33230
Rapport ved: Anne E. Skullerud	Dato: Desember 2008
Saksbehandler: Per Oscar Nybruget	Prosjektleder: Per Oscar Nybruget

SAMMENDRAG

I perioden 01.-14. november 2006 ble det av Kulturhistorisk museum (KHM) foretatt en arkeologisk utgravning av bosettingsspor i dyrket mark på Dyre nordre, i forbindelse med utvidelse av Ryggeheimen sykehjem. Under flateavdekkingen ble det avdekket deler av et langhus, i form av parvise stolpehull i rekke. Det ble også avdekket 5 kokegroper, 6 ildsteder, 30 stolpehull uten kjent tilknytning til huskonstruksjon, 9 groper med ukjent funksjon og flere såkalte "parentesgroper" hvorav en (S68) ble datert til eldre bronsealder (BC 1380-1215). To kokegroper og to stolpehull ble datert innenfor tidsrommet BC 790-410, så hovedtyngden av bosettingsaktiviteten i området er med stor sannsynlighet fra yngre bronsealder.

Det ble funnet keramikkskår i kokegrop S28 (kullprøve ¹⁴C-datert BC 765-520), samt keramikkskår i 3 andre stolpehull. En av strukturene (stolpehull S43) inneholdt en del finmagret keramikk, bl.a. randskår og en hel bunn av et kar. I bunn av leirkaret var det et lag med matskorpe, rester av matproduksjon.

INNHOLD

1. Bakgrunn for undersøkelsen

2. Deltagere, tidsrom

3. Formidling

4. Landskapet - funn og fornminner

5. Utgravningen

5.1 Problemstillinger – prioriteringer

5.2 Utgravningsmetode

5.3 Utgravningens forløp

5.4 Kildekritiske forhold

5.5 Utgravningen

5.5.1 Funnmateriale

5.5.2 Strukturer

5.5.3 Naturvitenskapelige prøver

5.5.4 Datering

5.5.5 Analyser

5.6 Vurdering av utgravningsresultatene, tolkning og diskusjon

6. Konklusjon

7. Litteratur

8. Vedlegg

8.1. Strukturliste

8.2. Funn og prøver C 55761/1-24

8.2.1 Liste over funn

8.2.2 Liste over kullprøver

8.2.3 Liste over makroprøver

8.3. Tilveksttekst

8.4. Tegninger

8.5. Fotoliste Cf 33224-33230

8.6. Analyser

8.7. Kart

Rapport fra arkeologisk utgravning

Dyre nordre, gnr. 93, bnr. 33

Rygge kommune, Østfold

Anne E. Skullerud

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Rygge kommune ønsket å bygge ut Ryggeheimen sykehjem på Dyre nordre, gnr. 93, bnr. 33, og tok kontakt med Østfold fylkeskommune i e-post datert 06.09.2006. I følge Kulturminneloven av 9.juni 1978 er gjenstander og bosettingsspor eldre enn år 1536 automatisk fredet. Ved reguleringsplansaker skal det derfor undersøkes om realisering av planlagt utbygging kan komme i konflikt med automatisk fredede kulturminner. Tiltaksområdet ligger i et område med mange automatisk fredede kulturminner, og det ble funnet nødvendig og foreta en undersøkelse i form av maskinell sjakting. Dette ble foretatt av fylkeskommunen 25.-27.09.2006, der det ble gravd tre sjakter (orientert NØ-SV) i dyrka mark vest for det eksisterende sykehjemmet. Det ble påviste 28 anleggsspor i form av stolpehull, ildsteder, kokegroper og nedgravinger med ukjent funksjon (Langvik Berge 2006). Anlegg A21 var en rektangulær nedgraving og tolket som en mulig flatmarksgrav. Struktur A20 ble også tolket som en mulig grav i sjakt 3.

Kulturhistorisk museum (KHM) var på befaring på Dyre nordre sammen med representanter for tiltakshaver (Rygge kommune), Riksantikvaren og Fylkeskonservatoren i Østfold fylkeskommune 29.09.2006.

Tiltaket var i konflikt med automatisk fredede kulturminner, og i brev av 22.09.2006 søker Østfold fylkeskommune, på vegne av tiltakshaver (ved Stein Stavdal Paulsen), om dispensasjon i henhold til lov om kulturminner av 9. juni 1978, § 8, første ledd.

På møte i fornminnekomiteen 20.10.2006 anbefaler KHM at Riksantikvaren gir dispensasjon fra Kulturminneloven § 8, 1.ledd, for automatisk fredete kulturminner med vilkår om at tiltakshaver bekoster en arkeologisk undersøkelse.

2. DELTAGERE, TIDSROM

Den arkeologiske utgravningen ble foretatt i tiden 01.-14.11.2006. Bortsett fra et par dager med regn, var det stort sett fint vær gjennom undersøkelsesperioden. Men som årstiden tilsier var

det kaldt, og de fleste dagene var det frost på feltet om morgenen. Dette var lite gunstig under opprensingen, da telen førte til at opptil 5 cm av strukturen ble ødelagt (fulgte med) under finrensingen.

I tillegg til Anne E. Skullerud (felleleder) deltok Ann Iren Bratt (feltassistent) på utgravingen. Gravemaskin fra Leif Grimsrud AS ble brukt i 4 dager med fører Hans Jørgen Sponge. Dumper ble også benyttet med fører Tore Grimsøen (3 dager) og Per Berg (1 dag).

Metallsøker Aage Olsen fra Norges Metallsøkerforening undersøkte feltet i 2 dager. Kristine Johansen fra Fylkeskonservatoren, Østfold fylkeskommune var innom feltet 07.11 og prosjektleder Per Oscar Nybruget fra KHM var på befaring 08.11. Innmåling ble foretatt av Tom Kildahl fra Rygge kommune 2 dager i felt. Et militært helikopter fra Rygge flystasjon med fotograf Øystein S. Paulsen fra Luftforsvaret fløy over feltet og tok bilder 09.11.

3. FORMIDLING

Moss Avis kom innom utgravingen på oppstarten av prosjektet, hvor det stod en artikkel i lokalavisen 02.11. Moss Dagblad foretok en oppsummering av utgravingen den siste dagen i felt, med en artikkel i avisen 15.11.

4. LANDSKAPET - FUNN OG FORNMINNER

Tiltaksområdet var et rektangulært, ca. 2 mål stort område NV på jordet vest for Ryggeheimen sykehjem. Planområdet ligger 45 m.o.h. og vestover skrå terrenget ned mot vannet (Oslofjorden) ca. 700 m unna. Gården Dyre nordre er en del av et større kulturlandskap som inneholder spor etter menneskelige aktiviteter fra bronsealder til i dag. Planområdet ligger i underkant av 3 km sør for Moss sentrum og ca. 7 km NV for Moss Lufthavn Rygge. Det var ikke kjent fornminner i det planlagte utbyggingsområdet før registreringen, men det finnes flere kulturminner i nærområdet; 3 gravhauger, 2 gravrøyser og 1 steinsetting under gården Dyre søndre og Feste (ID 9572, ID 38967, ID 59241 og ID 77156 i Askeladden).

*Fra sørvestre del
av
utgravingsfeltet
mot Oslofjorden
i bakgrunnen.
Sett mot VSV.
Kokegrop S60
ses midt i bildet.*

I 1992 foretok Universitetets Oldsaksamling utgraving på gårdene Dyre søndre og nordre i forbindelse med anlegg av nytt hovedvannløpsnett mellom Dyre og Kalberg i Rygge kommune (Nybruget 1992). Strukturene bestod bl.a. av en ubrent flatmarksgrav fra eldre jernalder (hvorav rester av to leirkar m.m.).

5. UTGRAVNINGEN

5.1 PROBLEMSTILLINGER – PRIORITERINGER

På tiltaksområdet var det påvist bosettingsspor i form av kokegroper, ildsteder, stolpehull og nedgravinger med ukjent funksjon. Kulturminner av denne typen har i seg selv liten opplevelsesmessig og formidlingsmessig verdi, men stort potensialet til å gi kunnskap om forhistorisk bosetting, ved en arkeologisk utgraving.

Bosettingsspor av typen som er funnet på Ryggeheimen representerer rester etter forhistoriske aktiviteter, og er i hovedsak blitt datert til bronselader/jernalder (1800 f.Kr. - 1050 e.Kr.). Ildsteder og kokegroper er blant de vanligste kulturminner som blir funnet ved maskinell fflateavdekking. Kokegroper er groper med kullag dekket av skjørbrent stein. Det ble gravd en grop i bakken som ble fylt med trevirke og steiner. Når veden var brent opp, kunne man legge kjøtt/fisk innpakket i blader/never på de gjennomvarme steinene. Torv og gress ble lagt over for å kontrollere lufttilgangen, og etter noen timer hadde man ferdig stekt mat. Av en slik matlagingsprosess blir det store mengder med skjørbrent stein (kokstein), og mange registrerte koksteinslokaliteter kan vise seg og stamme fra kokegroper.

De fleste kokegroper stammer fra romertid eller folkevandringstid (Kr.f. - 600 e.Kr.). Enkelte er eldre, og det er vanlig og anta at kokegroper er brukt til matlaging, men de kan også ha hatt andre funksjoner (Gustavsen 1999). Bruken har trolig både vært knyttet til gårdsbosetning og til kultiske aktiviteter i jernalderen. Kokegroper er et forskningstema på KHM, og det var viktig og få kunnskap om gropenes størrelse, form i flaten og profilen, anslå mengden med skjørbrent stein samt ta ut kullprøver for ^{14}C -dateringer.

Ut fra registreringen var det ikke mulig å slå fast om stolpehullstrukturene kunne knyttes til restene av et hus med jordfaste stolper. En prioritert problemstilling var derfor å undersøke om ildstedene og stolper og evt. kokegroper kunne knyttes til bosetting og et eller flere hus, og fastslå om nedgravningen A21 og A20 kunne være mulige flatmarksgraver. Det er foretatt få arkeologiske undersøkelser av flatmarksgraver og bosettingsspor i Rygge, og det ble ansett at anleggsporet kunne ha et stort forskningspotensial.

5.2 UTGRAVNINGSMETODE

Det ble benyttet en gravemaskin med flatt skjær til maskinell flateavdekking (Løken et al, 1996). Matjordlaget ble fjernet ned til undergrunnen og fraktet bort med en dumper. Så ble undergrunnen manuelt rensed fram med krafse og graveskje. Strukturene ble dokumentert i plan ved fotografering og tegning, og de ble deretter snittet ved at halvparten ble gravd ut og profilen ble fotografert og tegnet. Tegningene er i målestokk 1:10 og 1:20. Herfra ble det også tatt ut kull- og makroprøver av noen av strukturene. I kokegropene ble mengden skjørbrent stein dokumentert ved å måle volum i 12 liters bøtter.

Maskinell flateavdekking med dumper nord på feltet, sett mot vest. Den åpne sjakten etter den fylkeskommunale registreringen ses bak t.v.

Strukturene og det avdekte feltet ble målt inn av Tom Kildahl fra Rygge kommune og sendt til KHM i SOSI-format.

Aage Olsen fra Norges Metallsøkerforening gikk over det undersøkte området med metallsøker i 2 dager. Både selve planområdet ble undersøkt etter avdekking, samt de oppgravde massene. Det ble ikke gjort funn av forhistoriske gjenstander med metallsøkeren.

5.3 UTGRAVNINGENS FORLØP

Sjaktene fra fylkeskommunens registrering lå fortsatt åpne, og det var lett og finne igjen de markerte strukturene. Gravemaskinen begynte med å avdekke massene mellom sjaktene, og dumperen kjørte massene til ytterkanten av planområdet. Tre dager var ikke nok til å avdekke hele planområdet, så det ble benyttet gravemaskin også noen timer den fjerde dagen.

5.4 KILDEKRITISKE FORHOLD

Den sene årstiden bidro med noen kalde dager i felt. Ofte var utgravingsområdet dekket av frost når arbeidsdagen skulle begynne. Dette gjorde at strukturene måtte finrenses fram igjen med graveskje. Kulda gjorde at frosten hadde satt seg opptil 5 cm ned i strukturene, så hele dette laget ble med i opprensingsprosessen. Med tanke på at det øverste laget på flere av strukturene var blitt rensert bort ved første gangs fremrensning, sier det seg selv at unødvendig mye av strukturene var borte før de var påbegynt dokumentert. Den sene årstiden gjorde altså at mindre av strukturene var bevart. I tillegg gikk det med en del tid til å hakke seg gjennom det øverste frostlaget.

5.5

Frost på feltet, sett mot nord. Ryggeheimen ses t.h.

UTGRAVNINGEN

Matjordlaget var stort sett ca. 30 cm tykk, og undergrunnen bestod av en gulbrun, finkornet sand.

5.5.1 FUNNMATERIALE

Det ble gjort få gjenstandfunn innenfor planområdet. Det ble funnet noen biter av uornert keramikk i noen av strukturene (bl.a. en hel bunn av et kar/urne), og funn av et brent bein. Det ble også funnet noe brent leire i noen av strukturene.

5.5.2 STRUKTURER

Det ble til sammen funnet 80 strukturer, av disse ble 58 strukturer snittet og dokumentert. 20 strukturer ble avskrevet i felt, så det samlede antall strukturer var dermed 60. Strukturene dreide seg i hovedsak om stolpehull (30 stk., hvorav 9 er mindre og tolket som staurhull), kokegroper (5 stk), ildsteder (6 stk), groper med ukjent funksjon (3 stk), kullflekker (10 stk) og 6 såkalte ”parentesgroper”.

Hus 1

8 av stolpehullene inngår i det som ble tolket som Hus1 og omfatter strukturene; S48, S49, S52, S53, S54, S55, S71 og S80. Disse strukturene er tolket som nedgravinger for takbærende stolper i et treskipet hus. Det ble ikke funnet rester av eventuelle veggstolper eller veggriller i

10

tilknytning til langhuset. Ingen av de undersøkte stolpehullene inneholdt stein i fyllmassen. Det vil si at bygningen ser ut til å ha vært bygd uten steinpakning (steinskoning) rundt de nedgravde stolpeendene.

Strukturene;

S48 og S49

S52 og S80

S53 og S54 fremstår som parvise stolpehull.

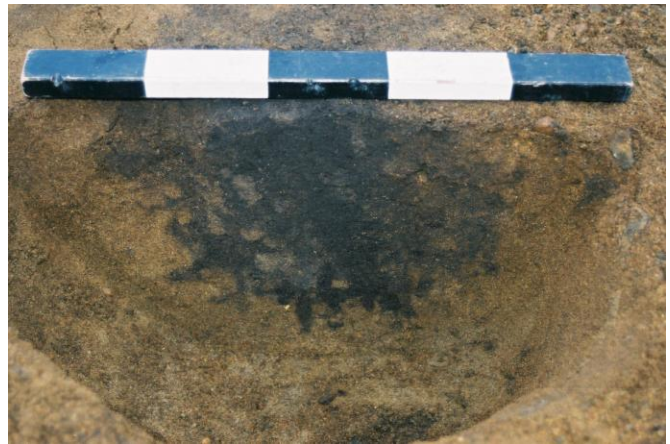
Huset ble dokumentert i ca. 11 m lengde, og det ser ut til at bygningen kan ha fortsatt vestover under matjordlaget og dermed utenfor planområdet. Bygningen var orientert Ø-V.

*Hus1 med tallerkener over de
takbærende stolpene, sett mot ØSØ.*

S48 Takbærende stolpe

Rund, 30 x 30cm, 26 cm dyp. Strukturen var noe utflytende i overflaten, men godt markert i forhold til undergrunnen. Massen bestod av mørk, svart sand ispett kull. I profil hadde strukturen buede sider og en rund bunn. Tatt ut makroprøve (K13) av profilen. Bilde 11 og 13, film 3, tegning T6. ¹⁴C-datering av K13 ble BC 775-535 (lab.ref. Tua-6481).

Stolpehull S48 i plan t.v. og i profil t.h., sett mot nord.

S49 Takbærende stolpe

Rund, 26 x 28cm og 28 cm dyp. Strukturen var godt avgrenset, bestående av en mørk grå, kompakt masse, noe leiraktig. I profilen hadde stolpen tilnærmende steile vegger og flat bunn. Bilde 12 og 16, film 3, tegning T7.

S52 Takbærende stolpe

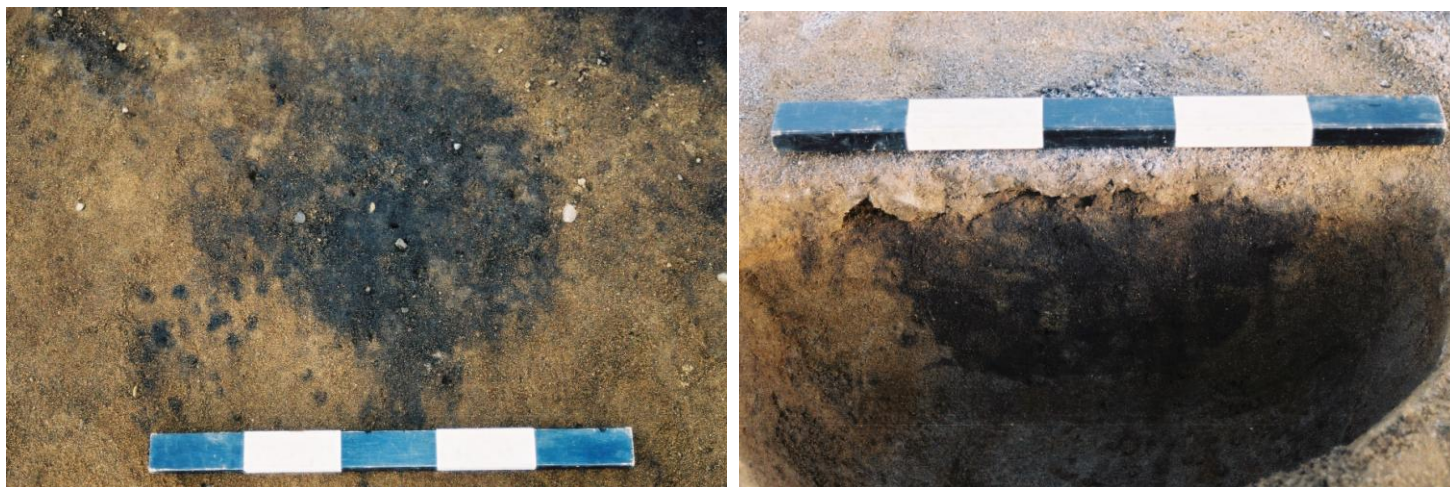
Rund, 28 x 29cm, 22cm dyp. Strukturen var godt avgrenset fra den gulbrune sanden i undergrunnen. Strukturen bestod av mørk, brunsvart masse iblandet kull. Buede kanter og bunn kom fram i profilen. Bilde 2 og 10, film 6, tegning T33.

Stolpehull S52 i plan t.v. og i profil t.h., mot nord.

S53 Takbærende stolpe

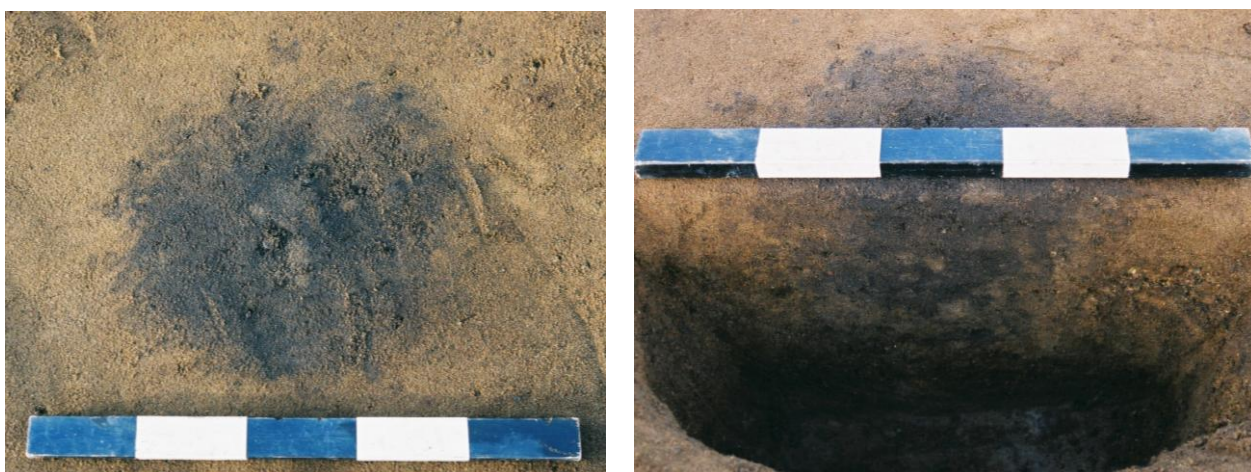
Ujevn (rund) form i flaten med målene 42 x 49 cm og 25 cm dyp. Skilte seg klart fra den gulbrune sanden med sin mørke, brunsvarte masse iblandet kull. I profilen hadde strukturen en skrå vegg med en tilnærmet flat bunn, den vestlige veggen var steil i nederste del. Tatt ut makroprøve (K14) av profilen. Bilde 3 og 11, film 6, tegning T33.

Stolpehull S53 i plan t.v. og i profil t.h., mot nord.

S54 Takbærende stolpe

Rund, 36 x 36 cm, 26 cm dyp. Godt avgrenset fra undergrunnen, bestående av mørk, brunsvart masse iblandet kull. Profilen viste skrå vegger på stolpen og en tilnærmet flat bunn. Tatt ut makroprøve (K16) av profilen. Bilde 22 og 23, film 5, tegning T34. ¹⁴C-datering av K16 ble BC 2450-2280 (lab.ref. Tua-6482).

Stolpehull S54 i plan t.v. mot vest, og i profil t.h. mot nord.

S55 Takbærende stolpe

Snittet under registrering; rund i formen med målene 30 x 25 cm (Langvik Berge 2006). 14 cm dyp etter snitting. Bestående av en mørk brunsvart masse med kull, klart avgrenset. Buede sider og rund bunn i profilen. Bilde 24, film 5, tegning T34.

S71 Takbærende stolpe

Rund, 27 x 28 cm, 23 cm dyp. Velavgrenset overflate bestående av en gråbrun sand, iblandet kull. Profilen viste at stolpehullet hadde buede sider, og i bunnen avgrenses strukturen av en stor stein. I deler av nedgravingen består massen av noe leire. Bilde 4 og 13, film 6, tegning T29.

S80 Takbærende stolpe?

Rund, noe avlang struktur med målene 40 x 51 cm og 19 cm dyp. Massene bestod av en gråbrun sand iblandet kull i overflaten, klart avgrenset fra undergrunnen. En stor stein (22 cm dm) lå midt i strukturen. I profilen kom den samme massen som i overflaten igjen tilsvarende der steinen kunne ha ligget (noe som kan indikerer at strukturen er et steinopptrekk). Ellers bestod profilen av en avgrenset steil og en buet vegg med en rund bunn (jfr. tegning T29). Massene her var en lys grå, fin sand i blandet litt kull. Bilde 14 og 15, film 6.

Kokegroper

Nedgravinger tolket som kokegroper omfatter strukturene S11, S12, S24, S28 og S60. Kokegroper er groper som tegner seg som grunne forsenkninger i terrenget. De har kullag i bunnen med skjørbrent stein over. Goplenes størrelse og dybde varierer. Vanligvis tolkes disse som spor etter matlaging, men kan også hatt andre funksjoner (Narmo 1996, Gustafson 1999). Kokegropene på Dyre nordre er dårlig bevart, da kun bunnen på strukturene var i behold.

S11 Kokegrop

Rund, 108 x 102 cm, 16 cm dyp. Overflaten bestod av kullblandet sand med noen nevestore, skjørbrente steiner, og skilte seg godt fra undergrunnen. Profilen viste en skrå nedgraving med en ujevn bunn, og det kom fram 4 L skjørbrent stein i den halvdelen som ble gravd ut. Bilde 24, film 3 og bilde11, film 4. Tegning T21.

S12 Kokegrop

Rund, 90 x 70 cm, 10 cm dyp. Overflaten bestod av kullholdig, svart sand, som skilte seg klart fra undergrunnen. Profilen viste en jevn nedgraving med skrå sider og flat bunn, med en kullholdig sandmasse med noen få (2-3stk), små skjørbrente stein. Den grunne strukturen viser at det kun er bunnen av kokegropa som er bevart. Bilde 2 og 14, film 4, tegning T22.

S24 Kokegrop

En sirkulær struktur i flaten, 142 cm i dm, og 11cm dyp. Ca. 25 % av overflaten bestod av skjørbrent stein, som ellers inneholdt en kompakt, svart, kullholdig masse. Den utgravde halvdelene inneholdt ca. 3 L skjørbrent stein og en bit brennt leire. Kullaget viste seg som en buet nedgraving med tilnærmet flat bunn. Tatt ut en kullprøve (K10) av profilen. Bilde 17 og 23, film 3. Tegning T3.

Kokegrop S24 i plan, mot nord.

S28 Kokegrop

En tydelig markert, rund struktur med målene 159 x 156 cm. Etter snitting var kokegropa 20 cm dyp. Massen bestod av kullag iblandet sand med skjørbrent stein. Ca. 30 % av overflaten var dekket av skjørbrent stein. Den utgravde halvdelene inneholdt ca 25 L skjørbrent stein. Det kom også fram 12 keramikkskår (F3) under utgraving. Kullaget vises som en skrå nedskjæring i profil, med en tilnærmet rund (noe ujevn) bunn. Tatt ut en kullprøve (K4) av profilen. Bilde 18, 20, 21 22, film 3. Tegning T19. ¹⁴C-datering av K4 ble BC 765-520 (lab.ref. Tua-6480).

*Kokegrop
S28 i
plan, mot
vest.*

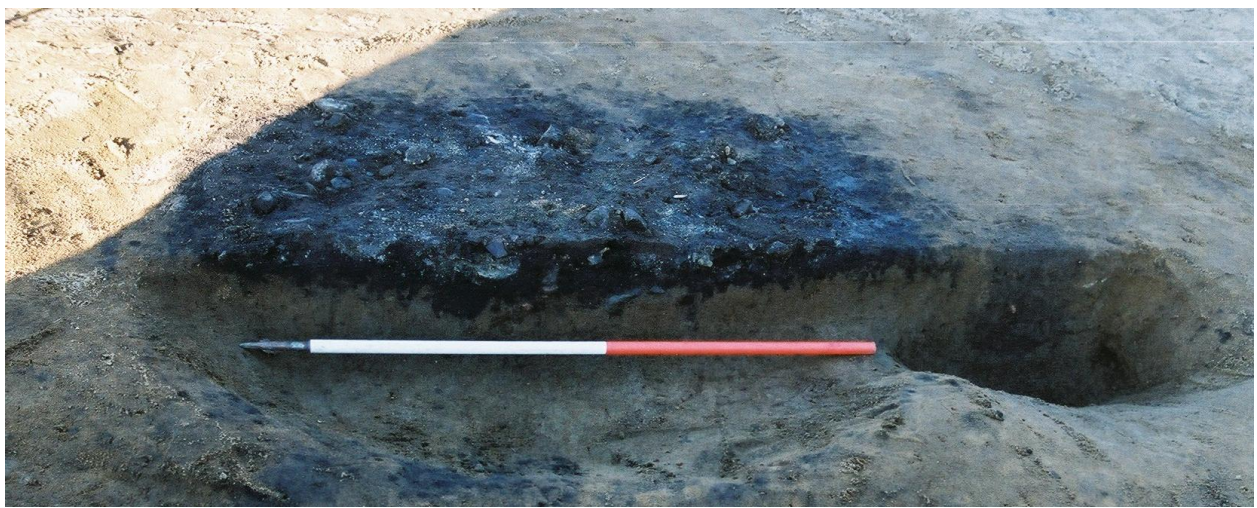
Kokegrop S28 i profil, mot vest.

S60 Kokegrop

En tydelig markert, rund struktur med målene 140 x 106 cm. Etter snitting var gropa kun 16 cm dyp, noe om viser at det kun var bunnen av kokegropa som var bevart. Ca. 40 % av overflaten er dekket med skjørbrent stein, og består også av et kullblandet humuslag. Den utgravde halvdel bestod av ca.12 L skjørbrent stein. Kullet viste seg som en skrå nedskjæring med en ujevn bunn. Tatt ut en kullprøve (K1) av profilen. Bilde 2, 9, 21, 22, film 2. Tegning T9. ¹⁴C-datering av K1 ble BC 760-410 (lab.ref. Tua-6478).

Kokegrop S60 i plan, mot sør. Stolpehull S61 ses ved spiker t.v. og S59 t.h.

Kokegrop S60 i profil med målestokk, sett mot nord. Stolpehull S61 i profil t.h.

Ildsted/kullflekk

Spor etter menneskelagde ildsteder viser seg gjerne gjennom rester av kull i en markert nedgraving. Det kan også være rester av skjørbrent stein. Strukturene S8, S15, S34, S47, S72 og S76 ble tolket som ildsteder. Ingen av ildstedene var lokalisert i nærheten av Hus1, og kunne ikke ses i sammenheng med dette. Det ble også funnet en del strukturer der kullaget var veldig utflytende i flaten og veldig grunne etter snitting. Noen av kullflekkene kan være utvaskede/ rester av ildsteder, mange betegnes som svært usikre strukturer.

S8 Ildsted

En rund, markert struktur med målene 46 x 42 cm. Bestående av en gråbrun, kompakt masse i flaten, med en skjørbrent stein og markerte kullbiter. Profilen viste en halvsirkulær nedgraving av mørk brun, kullholdig jord, med 4 stk (små) skjørbrente steiner. Tatt ut en makroprøve (K6) av profilen. Bilde 3 og 4, film 4. Tegning T24.

S15 Ildsted

En rund, noe avlang struktur med målene 72 x 52 cm og 16 cm dyp. Bestod i overflaten av en mørkebrun, kullholdig, kompakt masse med kullbiter. Nedgravingen var buet i formen og bestod av en mørk gråbrun masse med tydelige markerte kullstriper (jf. tegning T28). Bilde 13 og 17, film 4.

Ildsted S15 i plan, sett mot NØ.

*Ildsted
S15 i
profil,
sett mot
nord.*

S34 Ildsted

En rund struktur, 82 x 64 cm i overflaten og 7 cm dyp i nedgravingen. Bestod av en kompakt, brun sandjord, med en mer markert, oval, kullholdig flekk i senter av strukturen (jf. tegning T14). Nedgravingen var grunn og ujevn i formen, det kom fram kullbiter i profilen. Trolig bare rester (bunnen) av et ildsted. Bilde 11 og 13, film 2.

S47 Ildsted

En oval struktur i flaten med målene 43 x 19 cm. Etter snitting var strukturen 14 cm dyp. Massene bestod av mørk, svart, kullholdig humusblandet sand. Nedgravingen viste seg å ha skrå vegger med en buet bunn, i profilen. Tatt ut en kullprøve (K17) av profilen. Bilde 8 og 9, film 7. Tegning T36.

S72 Ildsted

En ujevn struktur, 70 cm i dm. Skiller seg fra undergrunnen ved å bestå av kullholdig, svartbrun humusblandet sand. Nedgravingen var også ujevn (utvasket) og bestod av kullholdig, svart jord med kullbiter, noe skjørbrent stein og brennt leire. Bilde 10 og 18, film 2. Tegning T13.

S76 Ildsted

En oval struktur med målene 31 x 56 cm, og var 15 cm dyp. Massene skilte seg fra undergrunnen som en mørk, svart kullholdig humusblandet sand. Nedgravingen var buet i veggene og bunnen rund. Bilde 7 og 10, film 7. Tegning T36.

Ildsted S76 i plan t.v. og i profil t.h., sett mot vest.

S6 Kullflekk

Avlang, 80 cm i dm og 6 cm dyp. En utvasket/utflytende struktur, usikker funksjon.

S14 Kullflekk

Ujevn og usikker struktur, 5 cm dyp.

S25 Kullflekk

Rund struktur med målene 30 x 38 cm. Bestod av en mørkebrun masse med klart markert kull (jf. tegning T11).

S29 Kullflekk

En ujevn struktur som viste seg og være 12 cm dyp. Hadde en halvsirkulær nedgraving bestående av en mørk brunsvart masse med kull. Tegning T35.

S35 Kullflekk

Oval i formen og viste seg og være 15 cm dyp ved snitting. Tegning T36.

S37 Kullflekk

En utvasket og usikker struktur, kun 8 cm dyp.

S50 Kullflekk

En utvasket og usikker struktur, kun 5 cm dyp.

S51 Kullflekk

En avlang struktur med målene 34 x 46 cm, bestående av en mørk, svart masse ispett kull. Ble snittet og var 8 cm dyp. Tegning T5.

S63 Kullflekk

En utvasket og usikker struktur, kun 6 cm dyp.

S70 Kullflekk

En grunn, utvasket og usikker struktur.

Stolpehull (staurhull)

Det ble funnet flere stolpehull som ikke hadde klar relasjon til hus. Betegnelsen på små stolpehull, ble ”staurhull”. Dette kan ha vært rester fra gjerder, veggriller e.l.

S1 Stolpehull

Rund i overflaten, 50 cm i dm. Strukturen blir avskåret av en moderne grøft i Ø. Bestod av en skjoldete, gråbrun, leiraktig sand. Nedgravingen har blitt avgrenset av store steiner vest i profilen og i bunnen, og var 12 cm dyp. Bilde 19 og 23, film 1. Tegning T15.

S2 Stolpehull

Rund struktur med målene 43 x 38 cm, og 23 cm dyp. Massen bestod av en grå, kompakt, leiraktig jord. Nedgravingen var buet i formen med tilnærmet flat bunn, bestående av en grå, leiraktig sandjord med kullbiter. Funn av 3 keramikkskår (F1) under snitting, og ca. 1 L skjørbrent stein. Tatt ut en makroprøve (K5) av profilen. Bilde 8 og 9, film 1. Tegning T17.

Stolpehull S2 i plan t.v. (sett mot øst) og i profil t.h. (sett mot nord).

S3 Stolpehull

Rundt, 21 x 22 cm, 19 cm dypt. Skilte seg fra undergrunnen som en gråbrun, kompakt flekk med leiraktig masse. Fremstod som en steil nedgraving med tilnærmet flat bunn. Bestod her av en lys, gråbrun, leiraktig sand. Bilde 8 og 12, film 4. Tegning T2.

S4 Staurhull

Rundt, 16 x 18 cm, 10 cm dypt. Bestod av en grå, kompakt leire. Strukturen hadde en buet form i profilen og avgrenset av stor stein i bunnen. Bilde 21, film 4 og bilde 10, film 5. Tegning T31.

S5 Stolpehull

Avlangt, 19 x 22 cm, 18 cm dypt. Bestod av en grå, kompakt leire. Profilen viste en steil struktur med tilnærmet flat bunn. Bilde 21, film 4 og bilde 10, film 5. Tegning T31.

S9 Staurhull

En rund struktur som viste seg og være 8 cm dyp. Skrå vegger i nedgravingen med ujevn bunn, bestående av en mørk, brunsvart masse med kull. Tegning T35.

S17 Staurhull

Rundt, 22 cm i dm og 11 cm dypt. Bestod av en grå, leiraktig masse i overflaten. Nedgravingen bestod av en steil og en skrå vegg med flat bunn, og inneholdt en skjoldete, grå, leiraktig jord. Bilde 12 og 14, film 5. Tegning T27

S26 Stolpehull

Sirkulært, 21 cm i dm og 30 cm dypt. Skilte seg fra undergrunnen som en gråbrun, kompakt flekk med noen steiner i overflaten. Nedgravingen viste steile vegger med buet bunn. Massen var gråbrun og skjoldete med litt kull. Bilde 5 og 6, film 4. Tegning T1.

S30 Stolpehull

Rundt, 38 x 37 cm, 12 cm dypt. Skilte seg i overflaten fra undergrunnen som en grå, kompakt, noe leiraktig masse. Nedgravingen var buet, noe utvasket i bunn. Bestod i tillegg til den grå leirmassen av en mørk brun sandjord vest i profilen (jf. tegning T18). Bilde 17 og 18, film 1.

S31 Stolpehull

Rundt, noe ujevn form i overflaten med målene 44 x 43 cm og 15 cm dypt. Bestod av en kompakt, mørkebrun (litt grålig) masse. Fremstod som en halvsirkulær struktur i profilen. Bilde 9 og 14, film 3. Tegning T4.

S39 Stolehull

Rundt, 24 cm i dm og 24 cm dypt. Bestod av en mørksvart masse iblandet kull. Nedgravingen fremstod som steil med buet bunn. Bilde 12, 15 og 16, film 2. Tegning T20.

S43 Stolpehull

En rund struktur i overflaten med målene 33 x 24 cm. Massene bestod av en mørk, svart humusblandet sand, iblandet kull. På overflaten var det i tillegg en 15 cm tykk "tarm" av utflytende, grå masse ut fra selve strukturen (jfr. tegning T20). Nedgravingen var 31 cm dyp og bestod av steile vegger med en avrunnet bunn. Det ble funnet en rekke keramikkskår (F2) under utgraving, deriblant randskår og hel bunn (se bilde 19 og 22-24, film 7). Det var rester av matskorpe på innsiden av bunnen. Tatt ut makroprøve (K15) av profilen. Ellers; bilde 17 og 20, film 2. ¹⁴C-datering av K15 ble BC 790-545 (lab.ref. Tua-6477).

Stolpehull S43 i profil (t.v.), sett mot nord. Hel bunn av leirkar in situ t.h.

S44 Stolpehull

En rund (noe avlang) struktur med målene 48 x 32 cm og 20 cm dypt. Bestod av en mørk gråbrun masse ispett noe kull. Fremstod nesten som to strukturer i profilen, buede i formen (jfr. tegning T31). Bilde 16 og 18, film 4.

S57 Staurhull

Grunn struktur, snittet ved registrering. Usikker.

S58 Staurhull

Avlangt, 24 cm i dm og 10 cm dypt. Fremstår som to, avgrensede strukturer, med en mørk, brunsvart masse med kull. Bilde 3, film 2 og bilde 5, film 3. Tegning T12.

S59 Staurhull

Halvmåneformet struktur, 54 cm i dm og 28 cm dypt. Bestod av en mørk brunsvart masse med kull og brent leire. Profilen viste to separate nedgravinger, buede i formen. Bilde 8 og 9, film 2. Tegning T12.

S61 Stolpehull

En tydelig markert, rund struktur 22 cm i dm og 22 cm dypt. Stolpehullet ligger 6 cm øst for ytterkanten av kokegrop S60. Bestod i flaten av en mørk grå sandlag. I profilen kom det fram en buet struktur med rund bunn, og en mørk gråbrun masse med noe kull. Det kom også fram 3 biter brent leire (F4) under utgravingen. Tatt ut en kullprøve (K2) av profilen. Bilde 4 og 24, film 2. Tegning T9.

S65 Stolpehull

En rund struktur, 24 x 22 cm og 11 cm dypt. Bestod av en mørk, gråbrun sand. I profilen fremstår nedgravingen med skrå vegger og en buet bunn. Bilde 4 og 20, film 5. Tegning T32.

S66 Stolpehull

En rund struktur med målene 29 x 32cm og 9 cm dypt. Massene bestod av en mørk gråbrun sand, og nedgravingen var halvsirkulær i profilen. Bilde 3 og 21, film 5. Tegning T32.

S73 Staurhull

Rundt, 17 x 14 cm og 11 cm dypt. Bestod av en mørk grå masse iblandet kull. Nedgravingen var buet i formen med en rund bunn. Bilde 5, film 2. Tegning T11.

S74 Staurhull

Rund, 26 cm i dm og 26 cm dyp. Bestod av en mørk, grå, kompakt masse med brent leire (F5). Fremstod i profil som steil med buet bunn. Fant også et stk brent bein (F6) under snitting. Tatt ut en makroprøve (K18) av profilen. Bilde 6, film 2 og bilde 7, film 3. Tegning T8.

S75 Staurhull

Avlang, 38 x 58 cm og 20 cm dyp. Bestod av en mørk, brunsvart sand iblandet kull. Nedgravingen fremstod som halvsirkulær. Bilde 7, film 2 og bilde 6, film 3. Tegning T8.

Groper med uviss funksjon

Det ble avdekket 3 groper med ukjent funksjon som kan tolkes som avfallsgroper. Det kan ikke utelukkes at det dreier seg om kokegroper, men de oppfyller ikke definisjonen som ble framsatt over (Narmo 1996, Gustafson 1999). Gropene skilte seg i betydelig grad fra kokegropene på feltet både når det gjaldt fyllmasse, stratigrafi, størrelse og dybde.

S16 Grop

En åttetallsformet struktur i overflaten med målene 172 x 89 cm. Bestod av en kompakt, kullholdig sandmasse med en del ispette kullbiter, noe lysere grå sand i vest. Klart markert kullag i østre del. Etter snitting fremstod strukturen 28 cm dyp med en markert, 4 cm tykk, jevnt horisontalt kullag i bunnen (jf. tegning T16). I øst bestod dette kullaget av helt trevirke. Ellers var massene i profilen et mørkt lag med kullbiter, og steile kanter markerer veggene av nedgravingen. Tatt ut en makroprøve (K3) av profilen. Bilde 11, 12, 20,21 og 22, film 1.

S38 Grop

En rund struktur, 60 cm i dm, bestående av en mørk, svart masse iblandet kull. Nedgravingen var 15 cm dyp, med buede vegger i profilen med en tilnærmet flat bunn. Bilde 12, 14 og 16, film 2. Tegning T20.

S67 Grop (kokegrop)

En rund, noe avlang struktur som først ble tolket som en kokegrop. Den hadde i overflaten målene 230 x 154 cm og skilte seg klart fra undergrunnen ved å bestå av en mørk, brunsvart, kompakt humus med noen få skjørbrente stein. Nedgravingen hadde en halvsirkulær form i nedgravingen og var 36 cm dyp. Massen bestod av et mørk brun, kullholdig jordlag med klart markerte striper med kull langs bunnen (jf. tegning T26). Noen få skjørbrente stein i nedgravingen. Tatt ut en makroprøve (K7) av profilen. Bilde 12, film 6.

*Struktur
S67 i profil
med
målestokk,
sett mot
sør.*

”Parentesgroper”

Dette er strukturer med ukjent funksjon, hvis navn falt naturlig i felt på bakgrunn av hvordan strukturene så ut i plan. De er en type nedgravinger med kullholdige grøfter som er lite kjent fra tidligere arkeologisk praksis. Disse gropene ble i utgangspunktet avskrevet i felt, da de kunne se ut som brente røtter. Men gropenes klare markering fra undergrunnen, gjorde at en ble snittet for å se hvordan strukturen fremstod i profil. Gropene var ca. 15-45 cm dype og fremstod som intensjonelle nedgravinger. Plasseringen i terrenget, form og oppbygging av strukturene danner grunnlaget for å tolke dem som forhistoriske. Mangelen på analogier gjør det vanskelig og si noe sikkert om funksjonsutnyttelsen av strukturene. På overflaten var de

halvmåneformede, og der de opptrer parvis «peker» de inn mot hverandre som en parentes. I snitt var disse gropene 2,60 m lange og 0,60 m brede i plan.

Under registrering på Heimdal syd, bare noen få km unna Dyre nordre i Rygge kommune, påviste Østfold fylkeskommune flere strukturer som minner om parentesgropene på Ryggeheimen (Rønning Andersen 2006). Disse blir betegnet som nedgraving med doble grøfter, og fremstår som to sigdformede grøfter med mørk, kullholdig masse. De ligner parentesgropene i størrelse og utbredelse. Noen av disse strukturene ble under registreringen snittet og tatt ut prøver for ¹⁴C-datering. Karbondatering av disse doble grøftene har vist seg og gi en alder på senneolitikum/eldre bronsealder. Funksjonen til nedgravingene er ikke dermed gitt, men de har gitt en bekreftelse på at de er forhistoriske.

Struktur S68 i plan med målestokk, sett mot nord

S7 Parentesgrop (ensidig)

Halvmåneformet i plan, 32 cm dyp etter snitting. Anlegget fremstod som en buet nedgraving med en mørk, kullholdig masse med noe lysere sand nedover i lagene. Bilde 3, film 7. Tegning T35.

S32 Parentesgrop (ensidig)

Halvmåneformet, 2,10 m lang (NV-SØ) og 0,65 m på det bredeste (NØ-SV). Profilen var 15 cm dyp etter snitting, og fremstod som en buet nedgraving med en mørk, kullholdig masse med noe lysere sand nedover i lagene. Bilde 4 og 5, film 7. Tegning T35.

S36 Parentesgrop (ensidig)

Halvmåneformet struktur i overflaten med målene 82 x 196 cm. Bestod av en noe ujevn, brun flekk, spettete i kantene. I profilen var nedgravingen noe ujevn, 45 cm dyp med en skjoldete, mørk sandjord med kull. Bilde 19, film 2 og bilde 2 og 3, film 3. Tegning T10.

S68 Parentesgrop

Består av to halvmåneformede deler som pekte inn mot hverandre. Bilde 16, film 6. Tegning T25.

Den søndre delen: 2,70 m lang (V-Ø) og 0,70 m bred (N-S) i plan. Profilen bestod av en noe ujevn (halvrund) 34 cm dyp nedgraving. Massen bestod av en mørk, kullholdig, kompakt sandjord. Tatt ut makroprøve av profilen (K8). Bilde 18 og 23, film 6 og bilde 2, film 7.

Den nordre delen: 3,15 m lang (V-Ø) og 0,60 m på det bredeste (N-S) i plan. Profilen var 17cm (32cm om man tar med et porøst sandjord-lag med kullblanding) dyp, med en kompakt, mørk, kullholdig sandjord. Det ble tatt ut ca 2L stein under snittingen. Tatt ut makroprøve av profilen (K9). Bilde 17 og 19, film 6, bilde 2, film 7.

Profil gjennom begge sider av "parentesgrop" S68, sett mot vest.

S78 Parentesgrop

Halvmåneformede strukturer, pekende inn mot hverandre. Bilde 16 og 17, film 5. Tegning T30.

Den søndre delen: 2,30 m lang (N-S) og 0,50 m på det bredeste (Ø-V) i plan. Profilen var 21 cm dyp bestående av en kullholdig humusblandet sand, med en mørk brun/svart farge. Tatt ut makroprøve av profilen (K11). Bilde 20 og 21, film 6.

Den nordre delen: 2,25 m lang (N-S) og 0,70 m på det bredeste (Ø-V) i plan. Profilen var en buet, 18 cm dyp nedgraving, bestående av en kullholdig humusblandet sand, med en mørk brun/svart farge. Tatt ut en makroprøve av profilen (K12). Bilde 20 og 22, film 6.

S79 Parentesgrop

To halvmåneformede strukturer, avgrenset men pekete inn mot hverandre. Bilde 18 og 19, film 5. Tegning T23.

Den søndre delen: 2,90 m lang (NV-SØ) og 0,80 m på det bredeste (NØ-SV) i plan. Profilen bestod av en noe ujevn nedgraving med mørkbrun sandjord med lyse pletter, og gikk 33 cm dypt. Bilde 12 og 14, film 7.

"Parentesgrop" S78 i plan, mot nord.

Den nordre delen: 2,40 m lang (NV-SØ) og 0,30 m på det bredeste (NØ-SV) i plan. Profilen fremstod som en buet nedgraving, 24 cm dyp, med en noe jernholdig, brun masse med noe kull. Det var ca. 160 cm mellom endene av den sørlige og nordlige profilen. Bilde 13 og 14, film 7.

Profil i nordre del av "parentesgrop" S78, sett mot vest.

Luftfoto av utgravingsområdet på Ryggeheimen, sett mot NØ. Foto: Øystein S. Paulsen, Luftforsvaret.

5.5.3 NATURVITENSKAPELIGE PRØVER

Det ble tatt ut kullprøver for ^{14}C -datering og makrofossilprøver av en sikker kontekst (profilen på strukturene). Plantemakrofossil er forkullede frø og planterester. Disse prøvene blir i hovedsak tatt ut av stolpehull i tilknytning til forhistorisk bosetting. Prøvene ble flottert; renset i et finmasket såld ($< 1\text{mm}$) og tørket før de forkullede planterestene ble plukket ut. Makrofossil er velegnet til å kaste lys over etablering og utvikling av jordbruket m.m., og kan gi indirekte informasjon om klimatilstanden. Kullprøvene ble vasket og tørket. Botaniker Helge Høeg treartbestemte 7 kullprøver og bjørk (*Betula*) var det dominerende treslaget på feltet (se vedlegg 1). 6 av prøvene sendt til NTNU for datering.

I struktur S43 (stolpehull) ble det funnet en rekke keramikkskår og bl.a. en hel bunn av leirkar. Det ble funnet et nesten svart lag på innsiden av denne bunnen og den ble derfor sendt til analyse hos Høeg. Han fant ingen rester av pollen, men forkullede rester av det som kan være planter. Dette kan være et matskorpelag, at leirkaret har vært brukt i matproduksjon.

5.5.4 DATERING

Alle seks ¹⁴C-dateringene fra kullprøvene sendte til NTNU, ble forhistoriske. Stolpehull S43 (K15) ble datert til BC 790-545 (TUa-6477), kokegrop S60 (K1) til BC 760-410, ”parentesgrop” S68 (K9) til BC 1380-1215, kokegrop S28 (K4) til BC 765-520, takbærende stolpe S48 (K13) til BC 775-535 og takbærende stolpe S54 (K16) til BC 2450-2280. 4 av dateringene samsvarer innenfor yngre bronsealder (mellom BC 790-410) og gir en god indikasjon på tiden for bosettingsaktiviteten på utgravingsområdet.

Keramikken som ble funnet under utgravingen er alle uornerte og gir i seg selv ingen sikker datering av skårene.

5.5.5 ANALYSER

5.6 VURDERING AV UTGRAVINGSRESULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

Stolpehullet S43 inneholdt flere keramikkskår, deriblant randskår og en hel bunn. På innsiden av dette leirkaret var det en matskorpe med planterester (ikke pollen). Skårene og leirbunnen er trolig rester av en urne/kar med rester av matproduksjon. ¹⁴C-datering av profilen i strukturen (K15), ble yngre bronsealder (BC 775-535).

Fra hus1 ble det sendt to kullprøver til datering (fra S48 og S54). Som en bekreftelse på at de stolpehullene på feltet som er tolket som takbærende stolper er fra samme hus, ville det være ønskelig at dateringene fra disse prøvene var samsvarende i tid. K13 fra takbærende stolpe S48 fikk datering til yngre bronsealder (BC 775-535), mens K16 fra takbærende stolpe S54 fikk datering til senneolitikum (BC 2450-2280). S48 sin datering til yngre bronsealder faller sammen med mye av den andre bosettingsaktiviteten på lokaliteten, men samsvarer ikke med den antatt parallelle takbærende stolpe S54 sin datering. Om det ikke har kommet inn eldre elementer i kullprøven fra S54, så er stolpehullene S54 og S48 fra ulike tidsepoker og kan vanskelig stamme fra samme hus. Men tesen om hus1 forkastes ikke, da langhuset ikke er totalavdekt. Rester av hus1 vil ligge utenfor (vest for) planområdet, så bildet er ikke komplett.

Kokegropene S28 og S60 ble begge datert til yngre bronsealder/eldste del av førromersk jernalder (innenfor tidsrommet BC 765-410). Kokegropene er da fra samme periode som to av stolpehullene og samsvarer med bosettingsaktiviteten på området.

De fylkeskommunalt registrerte strukturene A20 og A21 (jf. registreringsrapport Langvik Berge) ble antatt og kunne være mulige flatmarksgraver. Ved utgraving viste det seg at begge strukturene inneholdt moderne innsalg i form av tegl og porselen, og ble derfor avskrevet som

førreformatoriske kulturminner.

S67 ble først tolket som en grop. Den skilte seg i størrelsen fra de andre kokegropene på feltet både i plan og dybden i profilen. Kokegropene S11, S12, S24, S28 og S60 viste seg alle å være rester av bunnen på det som en gang var kokegroper. Men det ble påvist det karakteristiske kullaget under de skjørbrente steinene. S67 derimot var mye dypere og inneholdt ikke så mye skjørbrent stein. S67 kan være en avfallsgrop, men inneholdt en del kull. I mangel av annen betegnelse og påvist funksjon, er det nærliggende og tolke denne strukturen som en kokegrop.

”Parentesgropene” utgjør en funngruppe som er noe usikker, grunnet manglende arkeologiske analogier og få andre funn av denne typen. Men flere av nedgravningene viste seg å være intensjonelle. ¹⁴C-datering av S68 viste seg å være fra BC 1380-1215. Dette er altså en nedgraving fra eldre bronsealder. Og sammen med dateringsresultatene fra registreringen på Heimdal Syd litt lenger øst i Rygge kommune, utgjør parentesgropene etter hvert en interessant forhistorisk funngruppe som ikke bør bli forbigått ved framtidige utgravinger, dog deres funksjon fortsatt er ukjent.

6. KONKLUSJON

Den arkeologiske utgravingen på Ryggeheimen (Dyre nordre) avdekket bosettingsspor fra yngre bronsealder i form av bl.a. kokegroper og stolpehull. Det ble funnet deler av et hus (hus 1), 5 kokegroper, 6 ildsteder, samt flere strukturer med ukjent funksjon. De takbærende stolpene i hus1 fikk ikke samsvarende datering (en fra yngre bronsealder og en senneolittisk). ¹⁴C-datering fra en ”parentesgrop” (S68) viste seg å falle inn under eldre bronsealder (BC 1380-1215).

Det ble funnet finmagret keramikksskår (bl.a. randskår og hel bunn med rester av matskorpe) i stolpehull S43 og keramikksskår i kokegrop S28 og stolpehull S2, S43 og S61.

Strukturene A20 og A21 som ble registrert av Østfold fylkeskommune, viste seg under utgravingen å være moderne nedgravinger, og dermed avvist som førreformatoriske.

7. LITTERATUR

Gustafson, Lill 1999: En kokegrop er en kokegrop er en.....? I: Follominne 1999, s. 6-13.

Langvik Berge, Sara 2006: Rapport fra kulturhistorisk registrering, Dyre nordre 93/33, Rygge kommune. Upubl. rapport for Østfold fylkeskommune 2006, top. ark., Fylkeshuset, Sarpsborg.

Nybruget, Per Oscar 1992: Rapport fra arkeologisk utgraving. Hovedavløpsnett for Dyre-Karlberg, Dyre, gnr. 91, 92 og 93, Rygge kommune Østfold. Fornminneseksjonen, KHM.

Rønning Andresen, Øystein 2006: Rapport arkeologisk registrering for Heimdalsenga, Heimdal søndre 536/3 (68/8) og 68/1, Rygge kommune. Upubl. rapport for Østfold fylkeskommune 2006, top. ark., Fylkeshuset, Sarpsborg.

8. VEDLEGG

8.1. STRUKTURLISTE

Struktur	Type	Form	Dimensjon (dm)	Dybde	Element/fyll	Kom.
S1	Stolpehull	Rund	0,50 m	0,12 m	Gråbrun, leiraktig sand.	Østlig del ødelagt av moderne grøft.
S2	Stolpehull	Rund	0,41 m	0,23 m	Grå, kompakt, leirholdig humus.	
S3	Stolpehull	Rund	0,25 m	0,19 m	Gråbrun, leireholdig humus	
S4	Staurhull	Rund	0,15 m	0,10 m	Grå, kompakt leire.	
S5	Stolpehull	Av lang	0,26 m	0,18 m	Grå, kompakt leire.	
S6	Kullflekk	Av lang	0,80 m	0,06 m	Kullholdig humus.	Usikker. Utvasket og utflytende.
S7	«Parentesgrop»	Halvmåne		0,32 m	Mørk, kullholdig masse, mer sand nedover i profilen.	Ensidig
S8	Ildsted	Rund	0,45 m	0,17 m	Gråbrun, kompakt masse.	
S9	Staurhull	Rund		0,08 m	Brunsvart masse med kull.	
S10	---					Utgår
S11	Kokegrop	Rund	1,08 m	0,16 m	Kullblandet sand med skjørbrent stein.	Bunn av kokegrop.
S12	Kokegrop	Rund	0,88 m	0,10 m	Kullholdig, svart sand med noen få skjørbrente stein.	Bunn av kokegrop.
S13	---					Utgår
S14	Kullflekk	Ujevn		0,05 m		
S15	Ildsted	Rund/ Avlang	0,62 m	0,16 m	Mørkebrun, kullholdig, kompakt masse med kullbiter.	
S16	Grop	Av lang	1,72 m	0,28 m	Kompakt, kullholdig sand.	"Hel" bunn med bevart treverk i bunn av profilen.
S17	Staurhull	Rund	0,26 m	0,11 m	Grå, leiraktig jord.	
S18	---					Utgår
S19	---					Utgår
S20	Steinopptrekk					Utgår
S21	---					Utgår
S22	---					Utgår
S23	---					Utgår
S24	Kokegrop	Rund	1,42 m	0,11 m	Kompakt, svart kullholdig masse med ca.	Bunn av kokegrop.

					25 % skjørbrent stein i plan.	
S25	Kullflekk	Rund	0,35 m		Mørkebrun masse med kull.	
S26	Stolpehull	Rund	0,21m	0,30 m	Gråbrun flekk med noen steiner.	
S27	---					<i>Utgår</i>
S28	Kokegrop	Rund	1,52 m	0,20 m	Mørk kullholdig masse med ca. 30 % skjørbrent stein i plan.	Bunn av kokegrop.
S29	Kullflekk	Ujevn		0,12 m	Mørk brunsvart masse med kull.	
S30	Stolpehull	Rund	0,39 m	0,12 m	Grå, kompakt, leireaktig masse.	
S31	Stolpehull	Rund/noe ujevn	0,43 m	0,15 m	Kompakt, mørkebrun (litt grå) masse.	
S32	«Parentesgrop»	Halvmåne		0,15 m	Mørk kullholdig masse med lysere sand nedover i profillagene.	Ensidig
S33	---					<i>Utgår</i>
S34	Ildsted	Rund	0,71 m	0,07 m	Kompakt, brun sandjord med en oval kullflekk i senter av strukturen.	
S35	Kullflekk	Oval		0,15 m		
S36	«Parentesgrop» og kullflekk	Halvmåne	1,8 m	0,44 m	Mørk brun sandjord med kull.	
S37	Kullflekk			0,08 m		
S38	Grop	Rund	0,60 m	0,15 m	Mørk masse iblandet kull.	
S39	Stolpehull	Rund	0,24 m	0,24 m	Mørk masse iblandet kull.	
S40	---					<i>Utgår</i>
S41	---					<i>Utgår</i>
S42	---					<i>Utgår</i>
S43	Stolpehull	Rund	0,32 m	0,31 m	Mørk, svart humusblandet sand iblandet sand.	Keramikk bl.a. hel bunn av et kar
S44	Stolpehull	Rund/Avlang	0,42 m	0,20 m	Mørk, gråbrun masse ispett noe kull.	Fremstår som to strukturer
S45	---					<i>Utgår</i>
S46	---					<i>Utgår</i>
S47	Ildsted	Avlang	0,43 m	0,14 m	Mørk, svart kullholdig humusbladet sand.	
S48	Takbærende stolpe	Rund	0,32 m	0,26 m	Mørk, svart sand ispett kull.	Hus 1

S49	Takbærende stolpe	Rund	0,28 m	0,28 m	Mørk grå, kompakt masse, noe leireaktig.	Hus 1
S50	Kullflekk			0,05 m		Usikker. Grunn og utvasket
S51	Kullflekk	Avlang	0,46 m	0,08 m	Mørk masse ispett kull.	Sprett struktur
S52	Takbærende stolpe	Rund	0,27 m	0,22 m	Mørk brunsvart masse iblandet kull.	Hus 1
S53	Takbærende stolpe	Rund/ Ujevn	0,40 m	0,25 m	Mørk brunsvart masse iblandet kull.	Hus 1
S54	Takbærende stolpe	Rund	0,36 m	0,26 m	Mørk brunsvart masse iblandet kull.	Hus 1
S55	Takbærende stolpe	Rund	30 x 25 cm	0,14 m	Mørk brunsvart masse iblandet kull.	Hus 1 , snittet ved registreringen
S56	---					<i>Utgår</i>
S57	Staurhull					Grunn, struktur snittet ved registreringen
S58	Staurhull	Avlang/ rund	0,24 m	0,10 m	Mørk, brunsvart masse med noe kull.	To strukturer i plan og profil
S59	Staurhull	Halvmåne	0,54 m	0,28 m	Mørk, brunsvartmasse med kull og brent leire.	To strukturer viste seg i profilen
S60	Kokegrop	Rund	1,44 m	0,16 m	Kullblandet humus med ca. 40 % skjørbrent stein i plan.	Bunn av ca. 40 % kokegrop.
S61	Stolpehull	Rund	0,22 m	0,22 m	Mørk grå sandlag med noe kull.	
S62	---					<i>Utgår</i>
S63	Kullflekk			0,06 m		Usikker. Utvasket
S64	---					<i>Utgår</i>
S65	Stolpehull	Rund	0,21 m	0,11 m	Mørk, gråbrun sand.	
S66	Stolpehull	Rund	0,32 m	0,09 m	Mørk, gråbrun sand.	
S67	Grop/ Kokegrop	Rund/ Avlang	2,30 m	0,36 m	Mørk, brunsvart, kompakt humus med noen få skjørrente steiner. I bunnen av profilen var det klart markerte striper med kull.	
S68	«Parentesgrop»	Halvmåne		0,35 m	Mørk, kompakt, kullholdig sandjord.	
S69	---					<i>Utgår</i>
S70	Kullflekk	Avlang		Grunn		Usikker
S71	Takbærende stolpe	Rund	0,26 m	0,23 m	Gråbrun sand iblandet kull.	Hus 1

S72	Ildsted	Ujevn	0,70 m	0,11 m		
S73	Staurhull	Rund	0,15 m	0,11 m	Mørk, grå masse iblandet kull.	
S74	Staurhull	Rund	0,26 m	0,26 m	Mørk grå masse iblandet noe brent leire.	
S75	Staurhull	Avlang	0,60 x 0,38 m	0,20 m	Mørk, brunsvart sand iblandet kull.	
S76	Ildsted	Oval	0,56 m	0,15 m	Mørk, svart kullholdig humusblandet sand.	
S77	---					<i>Utgår</i>
S78	«Parentesgrop»	Halvmåne		0,30 m	Mørk, brunsvart, humusblandet sand med kull.	
S79	«Parentesgrop»	Halvmåne		0,33 m	Mørk brun sandjord med noe kull, noe jernholdig.	
S80	Takbærende stolpe	Rund/ Avlang	0,49 m	0,19 m	Gråbrun sand iblandet kull.	Hus 1. Mulig steinopptrekk

8.2. FUNN OG PRØVER, C55761

8.2.1 Funnliste

C-nr.	Funn-nr. (felt)	Kontekst/stuktur	Gjenstand(er)	St. mål	Materiale	Kommentar
C55761/1	F1	S2 Stolpehull	3 keramikkskår		Leire	6,1 g Under snitting
C55761/2	F2	S43 stolpehull	Div. keramikkskår		Leire	43,9 g Hel bunn av kar + flere skår. Funn i hele strukturen.
C55761/3	F3	S28 Kokegrop	12 keramikkskår		Leire	45,2 g Under snitting
C55761/4	F4	S61 Stolpehull	3 keramikkskår		Leire	6,1 g Under snitting
C55761/5	F5	S74 Stolpehull	Brent leire		Leire	10,5 g Under snitting
C55761/6	F6	S74 Stolpehull	Brent bein (1 bit)		Bein	0,1 g Under snitting

..

8.2.2 Liste over kullprøver

Prøvenr.	Kontekst	C.nr. (KHM's museumsnr.)	NTNU Lab.nr.	Gram (ferdig bearbejdet materiale)	Treslag	Kommentar	C ¹⁴ -datering (kalibrert)
K1	S60 Kokegrop	C55761/7	TUa-6478	0,5 g	Bjørk (Betula)	Fra kullag i profil	BC 760-410
K2	S61 Stolpehull	C55761/8		0,4 g		Fra profil. S61 ligger 6 cm Ø for kokegrop S60.	
K4	S28 Kokegrop	C55761/9	TUa-6480	1,2 g	Bjørk (Betula)	Fra kullag i profil	BC 765-520
K10	S24 Kokegrop	C55761/10		0,3 g		Fra kullag i profil	
K17	S47 Ildsted	C55761/11		1,0 g		Fra kullag i profil (bl.a. brent hasselnøttskall)	

8.2.3 Liste over makroprøver

Prøvenr.	Kontekst	C.nr.	Liter (før bearbeiding)	NTNU Lab.nr.	Gram	Innhold	Kommentar	C ¹⁴ -datering (kalibrert)
K3	S16 Grop	C55761/12	3,8 L		19,5 g		Fra profil	
K5	S2 Stolpehull	C55761/13	3,5 L		0,9 g		Fra profil	
K6	S8 Ildsted	C55761/14	3,8 L		0,1 g		Fra profil	
K7	S67 Grop	C55761/15	4,0 L		10,4 g		Fra profil. Grop (kokegrop)	
K8	S68 «Parentesgrop»	C55761/16	4,0 L		1,4 g	Bjørk (Betula) og Hassel (Corylus). Hasselnøtt- skall	Fra profil i søndre del.	
K9	S68 «Parentesgrop»	C55761/17	4,0 L	TUa-6479	1,1 g	50 % Bjørk (Betula), resten hassel (Corylus), ask (Fraxinus og eik (Quercus), samt 1 korn.	Fra profil i nordre del.	BC 1380- 1215
K11	S78 «Parentesgrop»	C55761/18	2,0 L		0,1 g	Bl.a. brent hasselnøttskall	Fra profil i søndre del.	
K12	S78 «Parentesgrop»	C55761/19	3,0 L		0,2 g		Fra profil i nordre del.	
K13	S48 Takbærende stolpe	C55761/20	4,0 L	TUa-6481	0,4 g		Fra profil	BC 775-535
K14	S53 Takbærende stolpe	C55761/21	4,0 L		0,3 g		Fra profil	
K15	S43 Stolpehull	C55761/22	3,0 L	TUa-6477	1,0 g	Bjørk (Betula), eik (Quercus), furu (Pinus) og 2 korn.	Fra profil	BC 790-545
K16	S54 Takbærende stolpe	C55761/23	4,0 L	TUa-6482	0,4 g	Furu (Pinus) og 2 korn.	Fra profil	BC 2450- 2280
K18	S74 Stolpehull	C55761/24	2,0 L		0,3 g		Fra profil	

8.3. TILVEKSTTEKST

Tilveksttekst

C655761/1-24

Boplassfunn fra Neolitikum/Bronsealder fra RYGGEHEIMEN, DYRE NORDRE (93/33) RYGGE K., ØSTFOLD.

1) Tre **leirkarskår** av finmagret, rødbrunt leirgods.

Mål: Stl: 3,1 cm, Stb: 0,9 cm. Vekt: 6,1 g. Strukturnummer: S2 Stolpehull. Skårene er funnet under snitting av strukturen.

2) **Kar** av leire. *Gjenstandsdel: hel bunn (i 10 biter) og 10 skår hvorav 3 randskår. Finmagret, rødbrunt leirgods. Planterester på innsiden av bunn.*

Mål: Stl: 4,1 cm, Stb: 0,6 cm. Samlet vekt: 43,9 g. Strukturnummer: S43 Stolehull.

3) 12 **leirkarskår**. Grovmagret leirgods.

Mål: Stl: 3,4 cm, Stb: 0,5 cm. Strukturnummer: S28 Kokegrop. Funnet under snitting av strukturen.

4) 3 **leirkarskår**. Grovmagret leirgods.

Mål: Strukturnummer: S61 Stolpehull. Funnet under snitting av strukturen.

5) **Brent leire**. *Strukturnummer: S74 Stolpehull, funnet under snitting.*

6) 1 bit **brent bein**. *Strukturnummer: S74 Stolpehull, funnet under snitting.*

Kullprøver fra kokegroper, ildsted og stolpehull. Alle prøver er tatt ut av strukturens profil.

7) **Prøve av kull**. *Vekt: 0,5 g. S60, kokegrop.*

8) **Prøve av kull**. *Vekt: 0,4 g. S61, stolpehull.*

9) **Prøve av kull**. *Vekt: 1,2 g. S28, kokegrop.*

10) **Prøve av kull**. *Vekt: 0,3 g. S24, kokegrop.*

11) **Prøve av kull**. *Vekt: 1,0 g. S27, ildsted.*

Makrofossilprøver fra stolpehull, ildsted og groper med ukjent funksjon. Alle prøver er tatt ut av strukturens profil.

12) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 19,5 g. S16, grop.*

13) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,9 g. S2, stolpehull.*

14) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,1 g. S8, ildsted.*

15) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 10,4 g. S67, grop.*

16) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 1,4 g. S68, parentesgrop, søndre del.*

17) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 1,1 g. S68, parentesgrop, nordre del.*

18) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,1 g. S78, parentesgrop, søndre del.*

19) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,2 g. S78, parentesgrop, nordre del.*

20) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,4 g. S48, takbærende stolpe i hus 1.*

21) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,3 g. S53, takbærende stolpe i hus 1.*

22) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 1,0 g. S43, stolpehull.*

23) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,4 g. S54, takbærende stolpe i hus 1.*

24) **Makrofossilprøve**. Flottert. *Vekt: 0,3 g. S74, stolpehull.*

Funnomstendighet: Funnene har fremkommet gjennom en arkeologisk utgraving 1.-14. november 2006 foretatt av Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, i forbindelse med

utvidelse av Ryggeheimen sykehjem i Rygge kommune. Det ble påvist automatisk fredede kulturminner i form av bosetningsspor ved registrering utført av Østfold fylkeskommune i september 2006. Disse ble undersøkt ved maskinell flateavdekking av ca. 2 mål og avdekket deler av et hus, samt bosetningsspor i form av kokegroper, ildsteder, stolpehull og nedgravinger med ukjent funksjon.

Planområdet lå på jordet vest for Ryggeheimen sykehjem. Tiltaksområdet ligger 45 m.o.h. og terrenget vestover skråer ned mot vannet (Oslofjorden) ca. 700 m vestover. Gården Dyre nordre er en del av et større kulturlandskap som inneholder spor etter menneskelige aktiviteter fra bronsealder til i dag. Det var ikke kjent fornminner i utbyggingsområdet før registreringen, men det finnes kulturminner i nærområdet; 3 gravhauger, 2 gravrøyser og 1 steinsetting under gården Dyre søndre og Feste (ID 9572, ID 38967, ID 59241 og ID 77156 i Askeladden).

Orienteringsoppgave: Undersøkelsesområdet lå i dyrket mark V for Ryggeheimen sykehjem. Avgrenses av bolighus i N, steingjerde mellom planområdet og Tverrveien i Ø. Jordet fortsetter i S og V.

Kartreferanse: ØK, CN 033-5-2.

INNBRETNING/litteratur: Anne E. Skullerud, 01.02.2007, rapport. Arkeologisk utgraving av bosettingsspor. Dyre nordre 93/33, Rygge, Østfold.

Funnet av: Anne E. Skullerud, 2006.

8.4. TEGNINGER

- T1 - S26 Stolpehull. Plan og profil
- T2 - S3 Stolpehull. Plan og profil
- T3 - S24 Kokegrop. Plan og profil
- T4 - S31 Stolpehull. Plan og profil
- T5 - S51 Kullflekk. Plan
- T6 - S48 Takbærende stolpe. Plan og profil
- T7 - S49 Takbærende stolpe. Plan og profil
- T8 - S74 & S75 Staurhull. Plan og profil
- T9 - S60 Kokegrop & S61 stolpehull. Plan og profil
- T10 - S36 «Parentesgrop» & kullflekk. Plan og profil
- T11 - S73 Staurhull. Plan og profil. S25 Kullflekk. Plan
- T12 - S58 & S59 Staurhull. Plan og profil
- T13 - S72 Ildsted. Plan og profil
- T14 - S34 Ildsted. Plan og profil
- T15 - S1 Stolpehull. Plan og profil
- T16 - S16 Grop. Plan og profil
- T17 - S2 Stolpehull. Plan og profil
- T18 - S30 Stolpehull. Plan og profil
- T19 - S28 Kokegrop. Plan og profil
- T20 - S38 Grop, S39 Stolpehull, S43 Stolpehull. Alle plan og profil
- T21 - S11 Kokegrop. Plan og profil
- T22 - S12 Kokegrop. Plan og profil
- T23 - S79 «Parentesgrop». Profil
- T24 - S8 Ildsted. Plan og profil
- T25 - S68 «Parentesgrop». Profil
- T26 - S67 Grop/Kokegrop. Plan og profil
- T27 - S17 Staurhull. Plan og profil
- T28 - S15 Ildsted. Plan og profil
- T29 - S71 Takbærende stolpe & S80 stolpehull. Plan og profil
- T30 - S78 «Parentesgrop». Profil
- T31 - S44 Stolpehull, S4 Staurhull, S5 stolpehull. Alle plan og profil
- T32 - S65 & S66 Stolpehull. Plan og profil
- T33 - S52 & S3 Stolpehull. Plan og profil
- T34 - S54 Stolpehull. Plan og profil. S55 Stolpehull. Profil
- T35 - S29 Kullflekk. Profil. S9 Staurhull. Profil. S7 & S32 Ensidig «parentesgrop». Profil
- T36 - S76 & S47 Ildsted. Plan og profil. S35 Kullflekk. Profil

8.5. FOTOLISTE

Film 1, negativnr. Cf.33224

Film 1 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Oversikt over nordlig sjakt	V	Anne Skullerud (AS)	1.11.2006
2	Plakat		AS	1.11.2006
3	Oversikt sjakting	V	AS	1.11.2006
4	Oversikt sjakting	NV	AS	1.11.2006
5	Oversikt sjakting	S	AS	3.11.2006
6	Oversikt sjakting	V	AS	3.11.2006
7	Innlevert gjenstand fra Rygge (utgår!)		AS	3.11.2006
8	S2 plan	Ø	Ann Iren Bratt (AIB)	6.11.2006
9	S2 profil	N	AIB	6.11.2006
10	S56 plan	N	AIB	6.11.2006
11	S16 plan	N	AS	6.11.2006
12	S16 plan	V	AS	6.11.2006
13	Oversikt over feltet	N	AIB	6.11.2006
14	Oversikt over feltet	V	AIB	6.11.2006
15	Oversikt over feltet	N	AIB	6.11.2006
16	Oversikt over feltet	V	AIB	6.11.2006
17	S30 plan	N	AIB	6.11.2006
18	S30 profil	N	AIB	6.11.2006
19	S1 plan	N	AIB	6.11.2006
20	S16 profil	N	AS	6.11.2006
21	S16 profil	N	AS	7.11.2006
22	S16 profil, Østlig del	N	AS	7.11.2006
23	S1 profil	N	AS	7.11.2006
24	S60 plan	S	AS	7.11.2006

Film 2, negativnr. Cf.33225

Film 2 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Plakat		AS	7.11.2006
2	S60 plan	S	AS	7.11.2006
3	S58 plan	NV	AS	7.11.2006
4	S61 plan	SV	AS	7.11.2006
5	S73 plan	NV	AS	7.11.2006
6	S74 plan	N	AS	7.11.2006
7	S75 plan	NV	AS	7.11.2006
8	S59 plan	V	AS	7.11.2006
9	S60 plan S61 (t.v.) & S59 (t.h.)	S	AS	7.11.2006
10	S72 plan	N	AIB	7.11.2006
11	S34 plan	N	AIB	7.11.2006
12	S39 (t.v.) & S38 (t.h.) plan	NØ	AS	7.11.2006
13	S34 profil	N	AIB	7.11.2006
14	S38 profil	NØ	AS	7.11.2006
15	S39 profil	NØ	AS	7.11.2006
16	S39 (t.v.) & S38 (t.h.) profil	NØ	AS	7.11.2006
17	S43 plan	NØ	AS	7.11.2006
18	S72 profil	NØ	AIB	7.11.2006
19	S36 plan	NØ	AIB	7.11.2006
20	S43 profil	N	AS	7.11.2006
21	S60, S61 (t.h.) & S73 (foran)	N	AS	7.11.2006
22	S60 profil	N	AS	7.11.2006
23	Utgår			
24	S61 profil	N	AS	7.11.2006

Film 3, negativnr. Cf.33226

Film 3 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Plakat			
2	S36 profil	NØ	AIB	7.11.2006
3	S36 profil	NØ	AIB	7.11.2006
4	S40 (t.v.) & S41 (t.h.)	NØ	AIB	7.11.2006
5	S58 profil	N	AS	7.11.2006
6	S75 profil	V	AS	7.11.2006
7	S74 profil	V	AS	7.11.2006
8	S55 profil	N	AS	8.11.2006
9	S31 plan	N	AS	8.11.2006
10	S51 plan	N	AS	8.11.2006
11	S48 plan	N	AS	8.11.2006
12	S49 plan	N	AS	8.11.2006
13	S48 profil	N	AS	8.11.2006
14	S31 profil	N	AIB	8.11.2006
15	S33 plan	NØ	AIB	8.11.2006
16	S49 profil	N	AS	8.11.2006
17	S24 plan	N	AIB	8.11.2006
18	S28 plan	V	AS	8.11.2006
19	Arbeidsbilde, Ann Iren ved S24	NV	AS	8.11.2006
20	S28 plan	V	AS	8.11.2006
21	S28 plan	V	AS	8.11.2006
22	S28 plan m/sykehjemmet	NØ	AS	8.11.2006
23	S24 profil	N	AIB	8.11.2006
24	S11 plan	NV	AS	8.11.2006

Film 4, negativnr. Cf.33227

Film 4 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Plakat			
2	S12 plan	NØ	AS	8.11.2006
3	S8 plan	N	AIB	8.11.2006
4	S8 profil	N	AIB	8.11.2006
5	S26 plan	N	AIB	8.11.2006
6	S26 profil	N	AIB	8.11.2006
7	S13 plan	N	AIB	8.11.2006
8	S3 plan	N	AIB	8.11.2006
9	S28 profil	V	AS	8.11.2006
10	S28 profil, nærbilde av keramikk in situ i profilen.	V	AS	8.11.2006
11	S11 profil	N	AS	8.11.2006
12	S3 profil	N	AIB	8.11.2006
13	S15 plan	NØ	AIB	8.11.2006
14	S12 profil	N	AS	8.11.2006
15	S45 plan	NØ	AS	8.11.2006
16	S44 plan	NØ	AS	8.11.2006
17	S15 profil	N	AIB	8.11.2006
18	S44 profil	N	AS	9.11.2006
19	S42 plan	N	AS	9.11.2006
20	S21 plan	NØ	AIB	9.11.2006
21	S4 (t.v.) & S5 (t.h.) plan	V	AS	9.11.2006
22	S6 plan	S	AS	9.11.2006
23	S18 plan	Ø	AIB	9.11.2006
24	S18 plan	Ø	AIB	9.11.2006

Film 5, negativnr. Cf.33228

Film 5 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Utgår			
2	Plakat			
3	S66 plan	N	AS	9.11.2006
4	S65 plan	N	AS	9.11.2006
5	S65 plan	N	AS	9.11.2006
6	S64 plan	N	AS	9.11.2006
7	S62 plan	N	AS	9.11.2006
8	S63 plan	N	AS	9.11.2006
9	S19 plan	N	AIB	9.11.2006
10	S4 (t.v.) & S5 (t.h.) profil	S	AS	9.11.2006
11	Ann Iren fungerer som «skygge»	S	AS	9.11.2006
12	S17 plan	N	AS	9.11.2006
13	oversikt felt m/ foto-helikopter	S	AIB	9.11.2006
14	S17 profil	N	AIB	9.11.2006
15	S25 plan	N	AIB	9.11.2006
16	S78 plan	Ø	AS	9.11.2006
17	S78 plan	N	AS	9.11.2006
18	S79 plan	Ø	AS	9.11.2006
19	S79 plan	N	AS	9.11.2006
20	S65 profil	N	AS	9.11.2006
21	S66 profil	N	AS	9.11.2006
22	S54 plan	V	AS	9.11.2006
23	S54 profil	N	AS	9.11.2006
24	S55 profil	NØ	AS	9.11.2006

Film 6, negativnr. Cf.33229

Film 6 Bildenr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Plakat			
2	S52 plan	N	AS	9.11.2006
3	S53 plan	N	AS	9.11.2006
4	S71 plan	NV	AS	9.11.2006
5	Oversikt, S60 nærmest	SV	AS	9.11.2006
6	Oversikt felt	N	AS	9.11.2006
7	Oversikt, SV-enden av feltet	V	AS	10.11.2006
8	Frost over hele feltet	N	AS	10.11.2006
9	Frost over hele feltet	N	AS	10.11.2006
10	S52 profil	N	AS	10.11.2006
11	S53 profil	N	AS	10.11.2006
12	S67 profil	S	AIB	10.11.2006
13	S71 profil	N	AS	10.11.2006
14	S80 plan	N	AS	10.11.2006
15	S80 profil	N	AS	10.11.2006
16	S68 plan	N	AIB	10.11.2006
17	S68 plan, nordre del	N	AIB	10.11.2006
18	S68 plan, søndre del	S	AIB	10.11.2006
19	S68 profil, nordre del	V	AIB	10.11.2006
20	S78 profil	V	AS	13.11.2006
21	S78 profil, søndre del (t.v.)	V	AS	13.11.2006
22	S78 profil, nordre del (t.h.)	V	AS	13.11.2006
23	S68 profil, søndre del	V	AIB	13.11.2006
24	S29 profil	SØ	AS	13.11.2006

Film 7, negativnr. Cf.33230

Film 7 Bildnr.	Motiv	Retning mot	Fotograf	Dato
1	Plakat			
2	S68 profil (begge profiler)	V	AIB	13.11.2006
3	S7 profil	Ø	AS	13.11.2006
4	S32 plan (S31 i bakgrunn)	Ø	AS	13.11.2006
5	S32 profil	Ø	AS	13.11.2006
6	S35 profil	N	AS	13.11.2006
7	S76 plan	V	AS	13.11.2006
8	S47 plan	S	AS	13.11.2006
9	S47 profil	S	AS	13.11.2006
10	S76 profil	V	AS	13.11.2006
11	S70 profil	Ø	AS	13.11.2006
12	S79 profil, søndre del	V	AS	13.11.2006
13	S79 profil, nordre del	V	AS	13.11.2006
14	S79 profil (begge)	V	AS	13.11.2006
15	Hus 1 m/tallerkener	ØSØ	AS	14.11.2006
16	Hus 1 m/ tallerkener	S	AS	14.11.2006
17	S57 profil	N	AS	14.11.2006
18	Oversikt (stolpehull m/tallerken) S43 i forgrunnen	N	AS	14.11.2006
19	S43, keramikk in situ	N	AS	14.11.2006
20	Feltet	V	AS	14.11.2006
21	Feltet	VNV	AS	14.11.2006
22	Bunn av kar og skår fra S43	-	AS	14.11.2006
23	Bunn av kar og skår fra S43	-	AS	14.11.2006
24	Bunn av kar og skår fra S43	-	AS	14.11.2006

8.6. ANALYSER

1. Vedartsanalyse ved Helge I. Høeg
2. Pollenanalytisk undersøkelse
3. Dateringsrapport

8.7. KART

1. Oversikt planområdet
2. Kart med ID100814 fra Askeladden
3. Oversiktskart med innmålte filer (bearbeidet av Ingvild S. Andreassen)
4. Alle strukturene på utgravingen 1:300 (bearbeidet av Ingvild S. Andreassen)
5. Innmålte strukturer sør i utgravingsområdet 1:100 (bearbeidet av Ingvild S. Andreassen)